

Danska Sosialmálaráðið um grannskoðara-frágreiðingina hjá Almannastovuni:

Almannastovan og starvsfólkini reinsað

- Hvørki eftir danskari ella føroyskari lóggávu var stovnurin pliktaður at gera reglugerðir ella leiðbeiningar. Samstundis góðtekur sosialmálaráðið innanhýsis reglugerðirnar, ið verða nýttar á Almannastovuni

Tað eru tey sum halda, at politiska ósýningin um Almannastovuna kundu verið umgingin, um almannadeildin í Tinganesi hevði lurtað eftir teimum ráðum, sum Tommy Petersen, fyrrverandi almannastjóri og leiðslan á stovninum góvu avvarandi myndugleikum í Tinganesi:

Lurtaðu ikki eftir ráðum

- Ráðini vóru at landsstýrismaðurin í almannamálum og embetismenn hansara

fóru til Danmarkar at geva Karen Jespersen, sosialmálaráðharra eina frágreiðing um, hví niðurstøðan hjá Grannskoðaradeild Landsins var soleiðis háttað, sum hon var, áðrenn hon varð almannakunnigjörd.

Niðurstøðan í viðmerkingunum eru bert fáa reglur, har stendur: "Grundað á gjøgnumgongdina av teimum lögfrøðiliga spurningunum í frágreiðingini, sum Grannskoðaradeild Landsins hevur gjørt, er niður-

støðan tann, at størsti parturin av hesum spurningum kunnu svarast við, at Sosialmálaráðið gevur Almannastovuni viðhald í nýtslu av innanhýsis reglugerðum og leiðbeiningum.

Viðari stendur í aftursvarinum til frágreiðingina:

"Tað pliktar ikki stovnin - hvørki eftir føroyskari ella danskari lóggávu at gera leiðbeiningar og reglugerðir. Tað veldst um eina meting, í hvørjum føri sær, um grundir eru fyri at gera slíkar reglur.

Óngar skyldur

Skyldan hjá Sosialmálaráðnum og Almannastovuni at veita leiðbeiningar, røkkur í mesta lagi til at svara ítøkiligum spurningum, sum kommunurnar seta.

Viðmerkjast skal eisini, at munurin á leiðbeiningum í vavi í Føroyum og Danmark er so ymskur - fyrst og fremst orsakað av at tað í Danmark eru 275 kommunur, sum umsita eina lóggávu, sum í Føroyum fyri mesta partin bert verður um-

sitin av Almannastovuni.

Umframt hetta, so hevur Almannastovan fyri mesta partin nýtt leiðbeiningartilfar, sum eru til um danska sosiallóggávu, eins og Almannastovan hevur leitað sær hjálp á faksritstovum í Sosialmálaráðnum".

Serliga skakað var Karen

Jespersen, sosialmálaráðharri, tá tað varð nevnt í fjølmiðlunum, at Føroyar var eitt "ta" selv borð" tá tað snú seg um at fáa pening um Dagpeningaskipanina. Nevnt var eitt mál við kvinnu, sum hevði fingið sjúkradagpening í 52 vikur.

Framhald á síðu 7

At liva við einum skaptum líkamsluti

- Tað er umráðandi fyri kvinnur, sum fáa skurðviðgerð fyri bróstkrabba fáa hjálp og stuðul at liva víðari, uttan tó at kenna tað, sum hava tær mist ein part av sær sjálvari burtur

Heita sigur Joan Ziskason, sjúkrasystir og ráðgevi, sum starvast á Føroya Felag Móti Krabbameini.

Í lötuni vitjar Lis Løfberg, frá "Amoena Protesur" í Føroyum.

Ørindi hennara eru at upplýsa um nýggj sløg av protesum, ið eru komnar á marknaðin, og sum í flestu førum kunnu hjálpa kvinnum, ið hava fingið skurðviðgerð í bróstið, til eina betri tilveru.

Nú kunnu kvinnur við protesum liva eins og áður. Tær kunnu gera fimleik, svimja og iðka aialan ítrótt, sum tær kanska gjørdur fyri skurðviðgerðina, sigur Lis Løfberg.

Sosialurin hittir dansku sølukkinnuna, Siri Eysturøy fyri handilin Siri og Joan Ziskason, í hølunum hjá Krabbameinsfelagnum í Havn.

Kanningar vísa, at 10. hvør kvinna í heiminum fær bróstkrabba.

Í Føroyum verða umleið 12 skurðviðgerðir av slíkum slag gjørdar árliga. Í lötuni eru umleið 100 kvinnur í Føroyum, sum nýta bróstprotesu.

- Tað sigur eisini eitt sindur um, hvussu nógv

kvinnur verða frískar, eftir skurðviðgerðina, sigur Joan Ziskason, sum eisini heldur, at kvinnur í dag fara skjótari til lækna, tá tær fáa illgruna um okkurt óvanligt við bróstinum.

- Tað at verða lagdur undir skurð fyri bróstkrabba, er í sjálvum sær ein skelkandi hending fyri flest allar kvinnur.

Í fyrstu kanska meir, tí tær eru bangnar fyri framtíðini, men so kemur tað seinni, at kvinnurnar ikki kenna seg sum rætta kvinnur, tí tær hava mist bróstið.

Tá ein kvinna hevur fingið skurðviðgerð, fær Krabbameinsfelagið og hennið Joan Ziskason boð um tað.

Hon kann so fara at vitja sjúklingin, tosa við viðkomandi og greiða henni frá, hvørjur møguleikar eru at fáa protesu og aðra hjálp í samband við sjúkuna.

Í lötuni er ein sjálv-hjálparbólkur í felagnum, sum telur eina sjey kvinnur. Bólkurin virkar undir heitinum: "Bót til Bata", og hittist við Joan Ziskason eina ferð um mánaðin, har tær tosa um ymsk mál, sum stanga seg upp í samband við bróstkrabba.

Um kvinnur sita heima, sum hava brúk fyri okkara hjálp, antin tí tær skulu undirviðgerð ella hava okkurt at spyrja um, eru tær vælkominar at ringja til mín á telf. 17959, sigur Joan Ziskason.

Framhald á síðu 7

Bróstprotesur eru í dag so góðar og sita so væl, at kvinnur ikki nýtast at kenna seg bundnan av hesum luti. Vinstrumegin: Siri Eysturøy, Joan Ziskason og Lis Løfberg. Mynd: Kalmar